

FÜGGETLEN LAPOK

Az előfizetési pénzek

a lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egyházi könyvtár, 3 korona-utca, 18. sz. a.) intézendők.

Börmentelen levelek el nem fogadottnak.

Megjelennek ezután minden szerdán és szombaton.

Előfizetési ár:

Eszaki ágazat évre 10 frt, félre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.
Belgrádnál díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr., bélyegdíj minden beutazásért 30 kr.
A nyílt-tér-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Előfizetési felhívás

FÜGGETLEN LAPOK

f. év okt.—decz. folyamára 2 ft. 50 kr. egy hónapra — 90 „

Az új évfolyam beállításával t. előfizetőinket lapunk további pártolására kérjük, s azon t. ez. előfizetők, kiknek megrendelése e hó végével lejár, tisztelettel felkérjük, szíveskedjenek azt e hó végeig megújítani, hogy a lap szétküldésénél fennakadás ne történjék.

A „Független Lapok” kiadó-hivatala.

3 korona-utca 18. szám.

Szerkesztőségi iroda:

3 korona-utca 25. szám.

Pest, decz. 4.

Nem könnyű dolog határozott álláspontot foglalni el és nyilatkozni oly kérdésben, hol a hagyományos gyakorlatok, kidomborult érdekek, új eszmékkel, új szükségekkel, új formákkal állanak némi ellentétben.

Ily körülmények között a félreértés kimaradhatlan, a gyanúsítás és személyes subsumptiók darázs-fészeket teszik még a disputabilis kérdéseket is, s a ki elég bátor belenyulni, megszeli magát.

Legyen. Nem hallgathatunk, midőn szólanunk kötelesség; nem szabad sebeketől félünk, midőn magas érdekek védelme hi a nyilatkozatra.

Tudva levőleg Szaniszló Ferenc n. váradai püspök ö. exája, püspöki székéről agg kora következtében leköszönt.

A pécsi püspök a jobb létre szenderült.

Két kath. püspöki szék jött tehát üresedésbe; mindkettőnek betöltése teszi gondját az egyháznak!

Ugy tudjuk, hogy a n. váradai püspöki szék még de jure et facto nem ürült meg; mindazáltal, minthogy a „P. Hírnök” t. szerkesztője m. hó 27-ki számában így nyilatkozott, mintha az: utódnak kinevezése is szólna, egyen forogna már, jölehet a fentebb említett körülménnyel fogva, alig lehetjük, hogy a váradai püspökség betöl-

tése hivatalos tárgyalás alá vethetett volna, miután ily eljárás az egyház szellemével ellenkező: — nem tehetjük, hogy a „P. Hírnök” adott híreinek kapcsán, ez ügyre vonatkozólag mi is ne nyilatkozzunk.

A n. váradai és székesfehérvári kath. értekezlet, az 1848-ki püspöki „Emlékirat” alapjára helyezkedve, a kath. közvélemény nevében, midőn a kor viszonyainak megfelelő kath. autonómia szervezetét kérelmezték, ezen kifejezés alatt azon óhajást is értették, miszerint ma a kath. egyház érdekei kívánják, hogy a püspöki székek betöltésében, az illető püspöki megye kath. papságának és híveinek ohajtása is figyelembe vétele; tehát a kath. intelligencia azon érzelmét hordja, miszerint a püspökök kinevezése, ne legyen tekinthető egyedül a rokonszenvek és clientélák kifolyásának, hanem inkább a hívek bizalma, az egyházi és nemzeti érdekek, a kor szükségéihez megkivántható képesség, szellem és erő mérlege határozzon!

Az egyház választási eljárásában mindenkor alkalmazkodott az idő és viszonyok szükségéhez, kiválmálhoz. És azon időkben, midőn a hívek bizalmára és ragaszkodására legnagyobb szükség vala, akkor úgy látjuk, legnagyobb befolyást is engedett híveinek.

Ugy vagyunk meggyőződve, miszerint Isten egyházának érdeke követeli, hogy ma a püspöki székek betöltésénél a kath. papságnak és világi híveknek is kellő befolyás engedessék.

E nézetünket bármikor készek vagyunk indokolni.

A kath. autonómia, a küszöbön van már. Ha látszólag késik is, el nem maradhat. Érleli, és hozza azt az idő, a szükség, a kath. közvélemény.

Jánusfjéjt mutatnánk a kath. közvéleménynek, ha a n. püspöki kar által oly igen közeli kilátásba helyeztet kath. autonómia előestéjén, egy kézzel igérnének autonómiát, a másik kézzel ellenkezőt cselekednének, egyik ajkalk hirdetőnk az autonómia elveit, a másikkal ellenkező eljárások által megtagadnók azokat!

A helyzet néhány nap óta tetemesen változott.

Ó felsége az erdélyi görög kath. papságnak engedélyt adott érseke megválasztására! Ugy találjuk, hogy a n. váradai és pécsi egyházmegye, egy jöttával sem áll alantabb, egyházi vagy

házaftui tekintetben görög testvéreinknél.

Miután pedig föltennünk nem lehet, hogy akár a váradai akár a pécsi ft. papság vonakodnék a kath. híveknek is kellő befolyást engedni a választásba, miután a nevezett ft. papság igen jól tudja, hogy ezáltal a püspök állása szilárdulna, a hívek érdekeltsége pedig növekednék: azt hisszük, hogy nem pusztán egyéni vélemény, hanem a kath. nagy többség ohajtását fejezzük ki, midőn a nyilvánosság útján, ö. exáját a kultusz miniszter urat fölkerjük: hogy mindaddig, míg az autonómia ügye rendezve nem leendő, a nevezett püspöki székek betöltését elhalasztani méltóztatassék.

Ezt kérjük az ország hercegprímásától és n. püspöki karától.

Ezáltal lesz nyíltan megczafolva, azon általános nézete a közvéleménynek, mintha a püspöki székek betöltésénél csupán egyéni szempontok lennének még most is irányadók!

Okserü lenne, hogy az illető kath. papság és világiak az egyház érdekében gyűljen össze és fölírtilag kérelmezze a püspöki székek rögtön betöltésének elhalasztását!

A n. püspöki karnak, de megmagának az egyháznak jól fogott érdekei is késztetnek, hogy az egykor már divó szokásokra visszatérjünk! Salus fidelium ecclesiae suprema lex esto!

Fölteszszük, hogy böles főpásztorainknak egyházi buzgalma, nem fogja megvetni a papság és híveknek méltányos kérelmét.

LAPSZEMLE.

Ha ritkán jut is alkalmunk a „Religio” eszméivel közeledni t. olvasóink elé, nem tagadhatjuk, sőt az irodalmi igazság parancsolja bevallanunk, hogy a „Religio” egyházi szelleme és törekvése, a benne közlött tárgyanagok irányzata, az egyház jelen szükségének s a kor előre haladott követelményeinek színvonalán áll.

A nevezett egyházi közlőny legutóbbi száma magának a nemes szerkesztő urnak szellemes és bátor tollából folyó cikksorozat kezd meg ily czim alatt: Kiből il a megyei zsinat?

Azok után, miken a „Független Lapokban” a megyei zsinatok oly igen károsan mellőzött tartásának szükségéről több esetben elmondánk, fejtegett nézetainknak, tudományos és magas felfogású igazolását találjuk, érintett cikkekben a „Religióban.”

Több sorában átvesszük azt. Így szól:

az állat- és ásványi intézetekhez egyegy tanárszolgálat állomást¹⁾, a vegytani intézetekhez pedig egy második rendszeresített²⁾; egy szintén rendszeresített két új sebész-műtői növendéki állomást 378 ft³⁾, és egy erdélyi hasonnemű állomást 400 frt évi díjjal⁴⁾;

a növénykerti kisebb tvegézháznak meleg éghajlati növények szaporítására szolgáló tvegézháza átalakítására 6732 ft engedélyezett⁵⁾;

az élettani intézet általánját 600 ftban megállapította⁶⁾; tanárszolgálatoknak és tanulóknak külföldön való kiképzetésre pénzesélyt nyújtott⁷⁾;

a vegytani intézet fölépítésére 111,134 ft jelölt ki⁸⁾, és már az építési bizottságot is kinevezte, és eljárása szabályait is meghatározta¹⁾;

a kisebb költségek póztárának általánját 7200 fról 10,000 ftra emelte, és így tovább.

Mindezen intézkedések nem biztos záloga e azon készségnek, melylyel a vallás és közoktatási miniszter ur anyaiskolánk emelésére kezdet nyújt? Nem előhajjala egy fényesebb kornak, mely egyetemünk egén nem sokára föl fog ragyogni?

¹⁾ 1867 nov. 20-án 13,948. sz. a. — ²⁾ 1868 május 18-án 7948. sz. a. — ³⁾ 1867 decz. 20-kán 15,926. sz. a. — ⁴⁾ 1867 decz. 20-kán 16068. sz. a. — ⁵⁾ 1868 márc. 12-kén 1866. sz. a. — ⁶⁾ 1868 febr. 6-kán 14248. sz. a. — ⁷⁾ 1867 decz. 15-kén 12000. sz. a. és augusztus 19-kén 13206. sz. a. — ⁸⁾ 1868 jun. 19-én 568. eln. sz. a. — ⁹⁾ 1868. szept. 17-kén 1557. sz. a. — ¹⁰⁾ 1868 május 25-kén 7782. szám alatt.

„Hangok emelkednek már sürgetők a megyei zsinatok megtartását, hol zilált vagy fölbomlott viszonyaink, ügyeink mint illetékes helyen rendeztetnénk. Benső szervezettünk hiányainak, vagy sérelmeinek orvoslása nem kevesebb szükséges, mint állásunk külvizonyainak lehetőleg tüzetes meghatározása. Ne csaljuk magunkat; erős párt tömörül, mely hatalomszó által nem engedi magát lecsendesítetteti; ha és a hol eddig az divott, most a capacitatio, az értekezés lett szükségletté.

Az utolsó századokban gyakorlatilag egy egyházi intézmény sem hanyagoltatott el annyira, mint épen a megyei zsinatok. Mi lehet alapja ezen jelenetnek?

Nem tagadható, hogy itt ott, maga az állambatalom is gátolta azoknak megtartását; azonban az nem volt általános, a zsinatok még sem tartattak meg, kell tehát más okának is lennie.

Phillips idevágó munkájának 91. lapján ekkép nyilatkozik: „Nem lehet tagadni, hogy ay egyházi burocracia képződése egyike volt a megyei zsinat elhanyagolása következményeinek. A zsinat igen fürge életet teremtett, általa tartatott fön a clerusnak a püspökel való élénk közlekedése, melynek helyébe most a sok írás és kormánykodás lépett.”

A megyei zsinatokat tárgyaló munkák legnagyobb részt azon kérdést fejtegetik: Kik kötelesek a megyei zsinatok megjelenni? A papság azon jogáról pedig, mely szerent meg kell hivatattania, keveset vagy semmit meg szólnak. Ennek oka igen közel fekszik. Az előbbi századokban tudnillik, különösen a tridentin zsinat idejében is, a papságnak, kivált a fölsőnek, valamint a szerzeteseknek is oda volt irányozva iparkodásuk, hogy a püspöki joghatóság alól, mennyire csak lehetséges, kivonják magokat. Az exemtio után való ezen törekvés sok versengésre szolgált okot és alkalmat a püspökökkel. Ennek következménye lön, hogy a zsinatokra nézve a törvénykezés kiválon, sőt majdnem kizárólagosan avval foglalkozott, hogy meghatározza: vajjon a püspök fölhívása következtében ki köteles a zsinatban részt venni? Magának a tridentin zsinatnak idevágó határozata is ezen szellemben, irányban látszik fogalmazottnak lenni. (Sess. 24. c. 2. de ref.)

Az exemtioknak épen a tridentin zsinat által is történt megszorítása után lassanként enyészni kezdett a clerusban is a vágy és törekvés szabadulni a püspöki joghatóságtól, és helyébe, legalább általánosán szólva, az önállórindelés egyházi szelleme és a készséges canoni engedelmség lépett. De, mellesleg mondvá, épen ebben rejlik a püspökökre nézve a veszély, melyet főlebb Phillips jelzett. Tudnillik isteni rendeletnél fogva és pozitív egyházi rendeletek folytán a püspök

hogy kívánalmaink mind még nem teljesültek, igényeink mind még ki nem elégítettek, legfőbb oka egyetemünk alapértékének elégtelensége. Ez azon nagy zátony, melyen egyetemi életünknek előretörő hajója föl-fölakadt.

Mert ime, midőn az egyetemi alapérték jövedelmének és kiadásának vele közlésére a magas ministeriumot fölkeré¹⁾, az legotan lekltdé azt²⁾, melyet rövid kivonatban a tisztelt közgyűlés előt terjeszték.

Sommás átnézete a m. k. tudomány-egyetemi alapérték bevételeinek és kiadásainak 1868.

Bevétel.

A. Gyümölcsöző tőkék utáni kamatokból:	
1. Államkötvények után	122,762 ft
2. Magántőkék	21,069 „ 53 kr.
	143,831 ft. 53 kr.
B. Ingatlanságok és hasznosvételekből:	
3. A pécs-váradai és boczói uradalomból	10,900 ft.
4. A znyóvárallyai uradalomból	5,500 „
5. A selyei uradalomból	17,500 „
6. A dunaföldvári uradalomból	24,000 „
Összesen:	36,500 „
7. A triumszécsi uradalomnál	200 „

mutakozó veszteségek levonásával marad jövedelem³⁾ 36,100 „

¹⁾ April 2-dikán 687. szám alatt. — ²⁾ April 17-dikén 4845. szám alatt.

joghatósági tekintetben igen magasán áll az egyszerű áldozár fölött, kit ő vezet, fölötté örökösök és kinek parancsol; ő bizonyos tekintetben uralkodó, s azért, a fölszentesítés által nem levén fölszabaditva egyszerűen az emberi gyengeségtől is, az uralkodónak minden veszélyeiben osztózik, melyek rendesen annál nagyobbak, minél csekélyebb az ellenállás az alárendeltek részéről.

Az exemtio megszüntetésével és a clerusnak az alárendeltség szelleméhez való visszatérével, valamint a püspökségnek említett veszélyével szoros összeköttetésben látszik lenni, hogy ma, ha valaki a megyei zsinatokról szól, inkább azon kérdéssel foglalkozik, kiknek van joguk a zsinatok megjelenni, mint kiknek kötelesek azok?

Az Ap. Cselekedeteinek 21. 18. bizonyítása szerent az első jeruzsalmi püspöknek, Jakabnál, egybegyűltek a presbyterek. Sokan a presbyterek ezen gyűlésében elemeit keresik a megyei zsinatnak. Annyi bizonyos, hogy már a kereszténység első századaiban voltak megyei zsinatok, minekelölte azokat bármely törvénykezés rendezte, szabályozta volna. Fönállottak, mint pusztán tényleges intézmények, melyek ugyszólván, önmaguktól keletkeztek.

Az első századoknak püspökei mélyen meg voltak győződve a presbyterek fölötti előnyükről, soha nem hoztak valamely fontosabb rendszabályt, minekelölte arra nézve az egyházukhoz tartozó papságot is meg nem kérdezték, tanácsát ki nem kérték volna. Ezen eljárás által biztosították magokat mind a rendszabályok celszerűségéről, hasznosságáról, mind pedig hajlandóvá tették az alrendt clerust oly törvények készsége elfogadására, pontos teljesítésére, melyeknek hozatalába némileg ő is befolylt.

Ezen első századi időkre nézve tehát csak azt kérdezhetni, vajjon minden pap meghivatott-e a püspöki zsinatra? Erre kétségkívül igenlegesen kell felelni, mert a dolgot természetben fekszik. Mert ha a püspök el akarta érní a célt, mely végett zsinatot tartott, okvetlenül egész papságát egybe kellett gyűjtenie. Mert a püspököknek szükségük volt a clerus tanácsára, bozzájárulására, mert bizonyára e tekintetben a többi püspök is sz. Cyprián elvét követte, ki mondja: „Quando a primordio episcopatus mei statuerim nihil sine consilio verstro et sine consensu plebis, mea privata sententia gerere.” (Ep. 6.)

Azon pillanattól fogva tehát, melyben az egyház köteleességökké tette a püspököknek a zsinatok tartását, még pedig egyházi büntetésekkel fenyegetés alatt, a zsinatok megszüntek csupán az egyes püspök kedvétől függő intézmény lenni, hanem valóságos jogintézménynyö lettek. Mivel pedig azon ténylegi zsinatok eredetükben rendesen az egész

A FÜGGETLEN LAPOK

TÁRCZÁJA.

Dr. Roder Alajos,

a m. k. tudomány-egyetem mult tanévi nagyságos rectorának, f. évi october 1-én mondott z a r b e s z é d e.

(Folytatás.)

De más részről én meg szintén fölülte kívánatosnak látom, hogy ifju papjelöltjeinknek alkalom nyujtassék, miszerint a theologia mellett a világi tudomány előadásokat is látogathassák. Tudom én jól, miszerint kell, hogy a theológiának lehetőleg legerőfeszítetebb és legmélyebb studiuma legyen a papjelöltnek első és kiváló foglalkozása; de nem nyujtanaak-e a theologia szentélyébe mélyebb behatásra segédkezet a philosophia, a történelem és egyéb világi tudományok? Nem valószínű-e a theologia legfönkeltebb lángelméi a világi tudományoknak is csodált aristocratái? Nem hozom föl példaképpül az alexandriai iskola Origenesét, Cyrilljeit, nem a philosophia ama magas, de biztos reptit sását, sz. Ágostont, nem Nagy-Albertet, a természettudományok bámult mesterét, csak Wisemannt említem föl a legújabb korból; nem a világi tudományok által támogatott theologiai és viszont a theologia által megszentelt világi tudományosság által vitt-e ki azon tekintélyt, melylyel Angolhon földén a legelfogultabb ellenséges elemek közt birt, és melylyel a kath. egyháznak annyi tiszteletet, emelkedést és dicsőséget szerzett? Az ily sokoldalú mélyebb tudományos műveltség megszerezhetése czéloztatott a központi pap-

növendéke a tudomány-egyetemnél fölállítással. ¹⁾ — Ne buzogjanak tehát itt föl Helicon forrásai, a nélkül, hogy papjelöltjeink is azokból arányos mértékben ne merítsenek!

Hogy beszédem fonalat ismét fölvegyem, a tanreformjavaslat a magas ministerium kezében van. Erősen hiszszük, hogy állami életünk új aerájához kapcsolt főiskolánkra vonatkozó reményeink, melyeknek a mult évi egyetemi igazgató leköszönő beszédében oly élénk kifejezést adott, nem sokára teljesülni fognak.

Mert hiszen, már eddig is, hálásan kell elismernünk, sokat tett fönkelte lelkü oktatásügyi miniszterünk, mi tudomány-egyetemünk fölvirágoztatásán szépen lendit.

Igy a már tavaly nagyobbított orvosi belgyógyászati kórodának némely gyógyszereszközök megszerzésére 1027 ft 65 krt, a bonczani intézetnek pedig egy görösö megvételére 200 ft engedélyezett²⁾;

¹⁾ Universitas (t. i. Regia Scientiarum Hungarica) Facultates Philosophicam, Medicam, Juridicam ac Theologicam sinu suo completens natura sua eiusmodi est institutum, in quo Juventas Bonarum Artium Studiosa non Disciplinaryas modo, quae tradi solent in Acaemiis perinde condiscere, sed in iisdem, si studia porro etiam prosequi voluerit, altius provehi, et alias insuper, quibus illic locus non conceditur, sibi comparare possit.” (Ratio Educationis publicae per Regnum Hungariae. Sectio V. Caput I. § III.) —

²⁾ Ut Facultas ista (t. i. Theologica) Universitati restitui postliminio possit, excitatum est generale Seminarium, in quod Tirones aliquot Ecclesiastici singulari pollentes ingenio e quavis Divecesi, ut vires aerarii cuiuslibet tulerint, ad ediscendas Theologicas aut etiam Philosophicas Disciplinas traducantur.” — Ugyanott Cap. V. §. 132.

³⁾ 1867 oct. 8-kán 8716. sz. a.

8. A budai egyetemi Áttételi nyomdából 10,000 ft

9. A körmozsi papirgyárból 1,500 „

Összesen: 47,600 ft.

C. Tandijak és járulékokból

10. Tandijak számláká 5,000 ft.

11. A pesti állatgyógyintézeti alapból egy ezen intézetnél alkalmazott tanárért 1,470 „

12. Vegyesekből 200 „

Összesen: 198,101 ft.

Kiadások.

I. Rendes szükségletekre:

A) Tanárok és hivatalnokok fizetéseire

1. A hittani kar tanáraiéra 12,128 ft

2. A jogtani „ „ „ „ 19,320 „

3. Az orvostani kar „ „ „ „ a) 30,065 „

b) 29,355 „

5. A könyvtár tisztviselőire 3,465 „ c)

6. Az irodai és gazdasági személynémetre 5,902 „ d)

7. A tanárszolgálat és hivatalnokok lakbéréire 1,990 „

8. Helyettesítésekre 720 ft.

Összesen: 102,945 ft.

B) A szolgák fizetéseire és lakbéréire.

9. A szolgák betegápolók és ápolónők fizetéseire 10,512 ft

10. A szolgák lakbéréire 1,398 „

Összesen: 11,910 ft

1. Templomi szükségletekre 1,200

12. Alapítványok és ösztöndíjakra 4,082 ft

(Folyt. köv.)

Pesti áru- és értéktőzsde decz. 3-án.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze decz. 5-én.			Részvények.			Felsőbbégi kötvények.			
Áru	Ár	Ár	Ár	Tartva	Ár	Tartva	Ár	Tartva	Ár	Tartva	Ár	Tartva	Ár	Tartva	
Gabna-árak.			Pesti keresked. bank			Államadósság.			Nemzeti bank			1867. Erzsébet vasút			
Búza búság	83	3.35-3.50	635.	640.	55.70	55.85	880.	882.	241.90	242.10	102.50	103.50	1867. államvasút	120.50	100.
" tiszai	83	3.45-4.00	280.	285.	64.70	60.80					100.	99.25	Déli vasút	89.50	89.75
" pesti	85	3.85-4.10	96.	97.	64.50	64.60					85.25	85.50	Cseh nyugati vasút	85.25	85.50
Kétszeres	85	3.45-4.60	1510.	1520.	58.90	59.90					96.	96.0	Gal. Károly Lajos vasút	96.	96.0
Róza	78-79	2.80-2.90	500.	100.	91.70	91.80					1990.	1995	Magyar északi vasút	1990.	1995
Árpa sűrűsére	68-70	2.35-2.60	1250.	1270.	76.50	77.					296.30	299.50	Lemberg-csernov. vasút	75.	75.2
" etetésre	66-68	2.15-2.30	1155.	1425.	76.	77.					195.30	195.70	Erdélyi vasút	81.25	81.50
Zab	46-48	1.70-1.80	103.	115.	78.25	78.75					168.	168.50	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	95.50	94.
Kukorica búsági	85	3.85-4.10	525.	530.	72.	72.25					213.50	214.	Pesti lánchíd		
" uj.		2.45-2.50	590.	600.							173.	174.50			
Bab uj.		4.25-4.75	490.	495.											
Köles		2.40-2.60	195.	200.											
Répeze		5.25-5.50	590.	600.											
"		4.88-5.	490.	495.											
Záloglevelek.			Sorsjegyek.			Hitelezési			Legutányosabb áron			Érték és pénz.			
Nemz. bank kisors. caüst	91.	91.25	145.25	145.75	145.25	145.75	150.	150.50	162.50	163.50	90.	92.	Frankfurti váltó	97.90	98.10
" o. 6.	95.	93.25	32.50	33.	160.	170.	150.	150.50	162.50	163.50	90.	92.	Londoni váltó	116.70	116.90
Magyar földhitelezési	91.	91.25	41.	42.	31.50	32.	150.	150.50	162.50	163.50	90.	92.	Párizsi váltó	46.35	46.40
Ausztriai	102.25	102.75	33.50	34.	34.50	34.50	148.25	148.75	148.25	148.75	148.25	148.75	Cs. arany	5.55	5.25
			22.	22.50	21.50	22.50	539.	541.	487.	489.	116.50	117.	Erdélyi váltó	81.25	81.50
			14.50	15.50									Ausstr. Dunagőzhajóz. társ.	95.50	94.

H I R D E T É S E K.

29. SZ. URBAN KÁROLY
KÖFARAGÓ

Pesten, kerepesi-ut 29. sz. a.
ajánlja magát mindennemű
siremlékek, szobrok és egyházi oltárok
elkészítésére.

Továbbá elvállal bárminemű
építkezési munkákat
a legolcsóbb áron.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.

Misemondó ruhák

harisnyák és czi-
monstranzok
helyhe, ciboriu-
mok, gyertyatár-
tok, keresztetek, paci-
ficsalék, füstölők
lampák,

dal
albek
velumok
egyházi
cseh lobo-
terítők,
kesztyűk,

legutányosabb áron

EGYHÁZI SZEREK

OBERBAUER ALAJOS
gyáraktárában vaczi-utca 15. sz. Pesten.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság.

Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy a helyigözösök
csütörtöktől folyó évi oct. hó 1-jétől fogva
Pest, Császárfürdő és O-Buda között.
óránként
hétköznapokon reggeli 8 órától esti 6 óráig, vasárnap és ünnepnapokon reggeli 7 órától esti 5 óráig
fognak közlekedni.

Pest, 1868. évi szept. hó 26-án.

Az első cs. k. szab. dunagőzhajózási társaság
forgalmi igazgatósága Magyarországon.

KÖHN IGIN.

Kitűnő minőségű és olcsó órák.

díszes felszerelt, az órák sorau jeles birre kapott

ÓRA-GYÁRI RAKTÁRA

Pesten, kigyó-utca 6-dik szám alatt.

nagy választékú általánosan jól beismert órák, két évi kérésre
szállított, az órák sorau jeles birre kapott

GENEI ZSEB ÓRÁK.

Az első cs. kir. szabad. dunagőzhajózási társaság.

Alulirt igazgatóság tisztelettel jelenti, hogy a helyigözösök
csütörtöktől folyó évi oct. hó 1-jétől fogva
Pest, Császárfürdő és O-Buda között.
óránként
hétköznapokon reggeli 8 órától esti 6 óráig, vasárnap és ünnepnapokon reggeli 7 órától esti 5 óráig
fognak közlekedni.

Pest, 1868. évi szept. hó 26-án.

Az első cs. k. szab. dunagőzhajózási társaság
forgalmi igazgatósága Magyarországon.

A NEW-YORKI Singer manufacturing Company.

Válódó amerikai varrógépet

Roth L. F.

Főigazgató Magyarországon és mellette tartományaira nézve,
Pesten, Váci utca 18. (Nemzeti szálloda).